

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, f: 01 478 98 45, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
prvopodpisani Janez Cigler Kralj

Datum: 15. 10. 2025

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12, 17/22 in 95/24) in 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) vlagamo podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DOHODNINI

in ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika državnega zbora.

Predlagamo, da Državni zbor obravnava Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini po rednem postopku.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Jernej Vrtovec.

Prilogi:

- Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini;
- podpisi poslank in poslancev:

- Janez Cigler Kralj,
- Aleksander Reberšek,
- dr. Vida Čadonič Špelič,
- Iva Dimic,
- Jožef Horvat,
- Franc Medic,
- Jernej Vrtovec,
- mag. Janez Žakelj.

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Vladna koalicija pod vodstvom dr. Roberta Goloba je v svojem mandatu do sedaj sprejela dve noveli Zakona o dohodnini. Obe noveli sta prinesli poslabšanje oz. zaostritev ureditve podjetnikov, ki davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (t. i. sistem normiranih odhodkov).

Trenutno veljavna pravila sistema so bila nazadnje vzpostavljena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-2AB (Uradni list RS, št. 104/24 z dne 10. 12. 2024), ki je z letošnjim letom znižal mejo za priznavanje normiranih odhodkov s 100.000 na 60.000 evrov oziroma za popoldanske podjetnika s 50.000 na 30.000 tisoč evrov letnih prihodkov. Normirani odhodki so 80-odstotni. Pri popoldanskih normirancih so 80-odstotni le do meje 12.500 evrov, pri večjih prihodkih bodo 40-odstotni. Davčna stopnja ostaja 20-odstotna.

Po zakonu so t. i. polni normiranci iz sistema izločeni, če v dveh zaporednih letih njihovi skupni prihodki presegajo 120.000 evrov (v povprečju 60 tisoč evro na leto). T. i. popoldanski normiranci pa so iz sistema izločeni, če v dveh letih presežejo 60.000 evrov (v povprečju 30.000 na leto). Po ureditvi pred to sprejeto novelo je bila ta meja pri obeh kategorijah 300.000 evrov (v povprečju 150.000 evrov na leto). Zakon je poslabšal položaj tudi zavezancem, ki opravljajo osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost in se skupaj s člani kmečkega gospodinjstva odločijo za obravnavo dohodkov iz te dejavnosti kot dohodkov iz dejavnosti po ZDoh-2.

Normiranci so v preteklosti predstavljali preprost, predvidljiv in administrativno nezahteven način poslovanja, ki je omogočal marsikateremu posamezniku, da je brez večjih birokratskih in stroškovnih bremen vstopil v podjetništvo. Po spremembah pa se številni mali podjetniki srečujejo z višjo davčno obremenitvijo, večjo negotovostjo pri načrtovanju ter dodatnimi stroški vodenja poslovnih knjig, če presežejo nove nižje meje prihodkov. Inovativnost in odprtost slovenskega gospodarstva je še toliko bolj pomembna v okviru gospodarskega ohlajanja celotnega sveta in še posebej Slovenije.

Slovenija se med tem sooča z ohlajanjem gospodarstva. Glede na Umarjevo napoved se bo letos rast BDP upočasnila z lanskimi 1,7 % na 0,8 % in bo občutno nižja od pomladanskih pričakovanj (2,1 %). V primerjavi z evroobmočjem in EU bo Slovenija v letu 2025 beležila nižjo gospodarsko rast: Za evroobmočje se pričakuje 1,2-odstotna gospodarska rast, za EU 1,3 -odstotna.

Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) je oceno rasti BDP za letošnje leto znižala na 0,7 %. V državah, za katere EBRD opravlja meritve, je pričakovana rast nižja le v Estoniji in na Madžarskem. V primerjavi z majsko napovedjo pa je največji padec napovedane rasti doživela ravno Slovenija (1,2 odstotne točke).¹

Glavni ekonomist in vodja analitske službe GZS-ja Bojan Ivanc je o stanju v drugem četrtletju letos povedal: »Obseg gospodarstva v Sloveniji je bil nekako podobno velik, kot je bil v prvem polletju lani. Če pogledamo razmere na ravni EU-27, je bilo evropsko

¹ <https://www.zanima.me/varujte-se-laznih-bozickov-ki-prihajajo-k-vam-v-ovcjih-oblacilih-znotraj-pa-so-grabezljivi-volkovi/>

gospodarstvo v tem času večje za 1,6 odstotka. S temi gibanji oziroma s tem obdobjem v drugem četrtletju ne moremo biti zadovoljni.«²

Slovenija je v zadnjih petih letih na lestvici konkurenčnost švicarskega inštituta IMD izgubila 11 mest in zdrsnila najnižje v zadnjih desetih letih, to je na 46. mesto med 69 državami. Izjemen padec je Slovenija v zadnjih petih letih utrpela na področju poslovne učinkovitosti, kjer je zdrsnila za kar 16 mest in je šele 55. med 69 državami, v družbi Mehike, Brazilije in Južne Afrike. Za deset mest je Slovenija v petih letih zdrsnila tudi pri oceni vladne učinkovitosti. Konkurenčnost slovenskega okolja že več let hromi davčna politika, ki pa se je v zadnjih treh letih še poslabšala. Poleg novih davkov, ki so obremenili plače, dobičke podjetij in bilančne vsote bank, in dodatne obremenitve energentov, vključno z električno energijo, so velika težava tudi vse večja prav nepredvidljivost davčne politike.³

Dr. Mojmir Mrak opozarja, da so naši glavni problemi oziroma slabosti na področju mednarodne konkurenčnosti pomanjkanje delovne sile in demografski trendi, visoke cene energentov in nizek obseg investicij podjetniškega sektorja, pa tudi izrazito nestimulativno poslovno okolje. Pri tem posebej poudari: »Tu ne gre samo za nespodbudno in stalno se spreminjajoč davčni sistem temveč tudi številne birokratske administrativne ovire.«⁴

Na težave Slovenije na področju produktivnosti jasno opozarja Umarjevo Poročilo o razvoju 2025. Direktorica Umarja Maja Bednaš je ob tem poudarila, da je produktivnost ključni temelj za izboljšanje kakovosti življenja, pri čemer mora temeljiti na razvoju nosilnih in zagonskih podjetij, prebojnih izdelkih in storitvah, pa tudi na ustvarjalnosti, znanju, vitki in odzivni državi ter prestrukturiranem davčnem okolju. Umar ugotavlja, da je upočasnjena rast produktivnosti v zadnjem desetletju v veliki meri posledica nizke investicijske aktivnosti. Čeprav so se investicije kot delež BDP po letu 2016 okrepile, so v podjetniškem sektorju še vedno občutno nižje kot pred globalno finančno krizo. Po letu 2022 so znova zaostale za povprečjem EU, inovacijsko vodilnih držav in tudi višegrajske skupine.

Z vidika vpliva na dolgoročno produktivnost pa UMAR posebej izpostavlja pomen vlaganj v inovacije, predvsem v neoprijemljivi kapital, kot so informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT), znanje zaposlenih in izboljšanje organizacije dela. Prav na teh področjih Slovenija v mednarodnem merilu precej zaostaja, kar dolgoročno zmanjšuje konkurenčnost in gospodarski potencial države.

Umar še opozarja, da so ovire za poslovanje podjetij povezane predvsem z davčno politiko, predvidljivostjo zakonodaje ter delovanjem državnih institucij ter se po ocenah gospodarstvenikov povečujejo. Mednarodne primerjave kažejo, da je že daljše obdobje ena glavnih ovir poslovanju pretirana birokracija. To se kaže v gostoti predpisov ter dolgotrajnosti postopkov, povezanih z javnimi storitvami, kar pa je deloma tudi posledica dolgotrajnega usklajevanja z drugimi deležniki v postopkih. Na poslovanje podjetij pomembno vplivajo tudi dokaj hitre spremembe predpisov in zakonodaje, to pa vpliva na predvidljivost in stabilnost poslovnega okolja. Podjetja kot

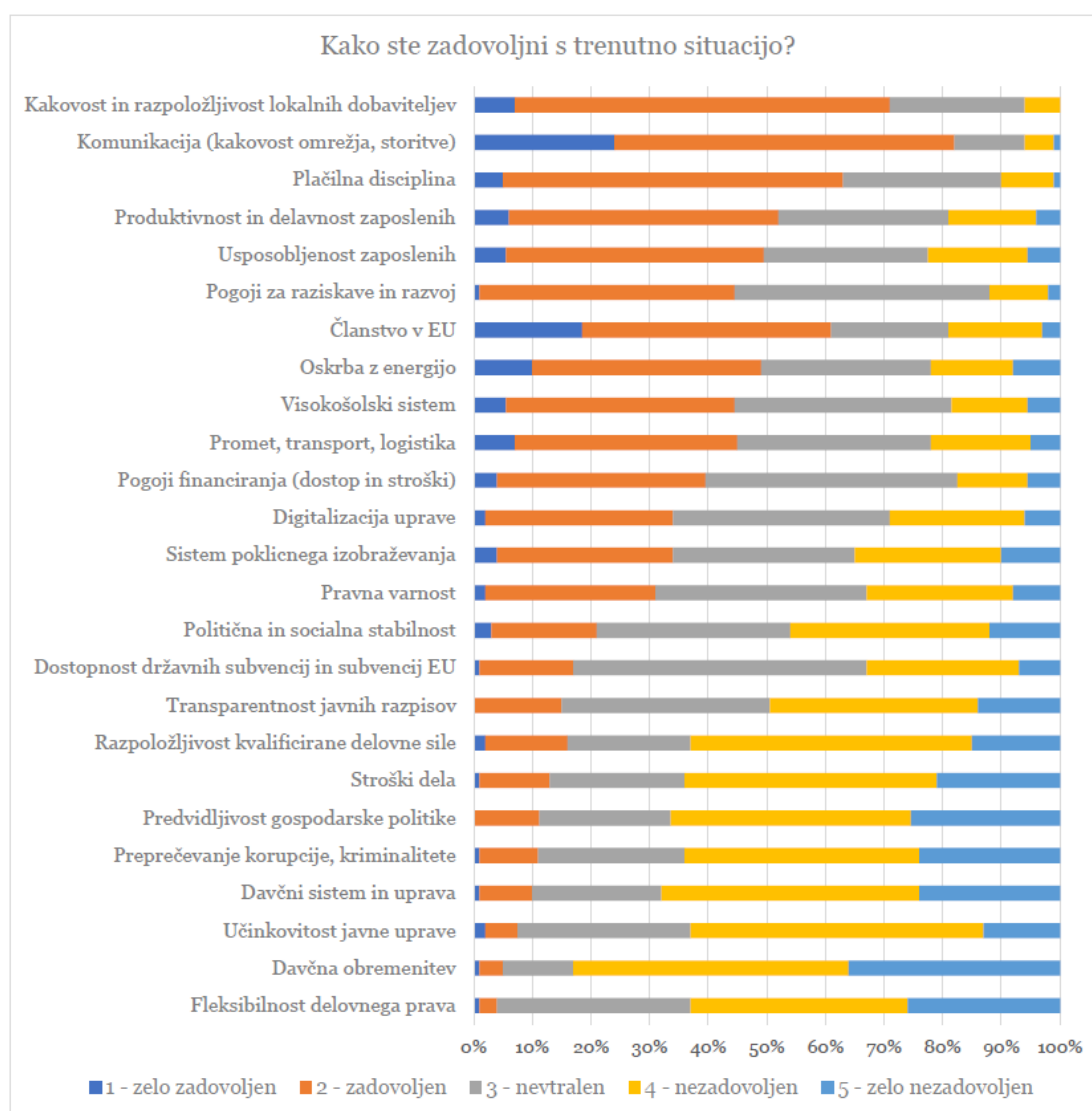
² <https://www.rtvlo.si/gospodarstvo/gzs-gospodarska-rast-v-sloveniji-bo-letos-nizja-kot-bo-na-ravni-eu-ja/755043>

³ <https://www.delo.si/gospodarstvo/nova-gospodarska-politika/slovenija-izgublja-temelje-konkurenčnosti>

⁴ Revija Obrtnik podjetnik, september 2025

pomembno oviro za poslovanje navajajo davčno politiko, npr. obremenjenost stroškov dela in sorazmerno togo delovnopravno zakonodajo. V primerjavi z vodilnimi inovatorkami bi bilo v Sloveniji nujno povečati zlasti zaupanje v vladavino prava ter izboljšati stabilnost in predvidljivost politik in zakonodajnih sprememb.

Rezultati 22. raziskave Slovensko-nemške gospodarske zbornice o gospodarskem stanju in naložbeni klimi »Poročilo o gospodarskem stanju Slovenije v letu 2025« kaže nezadovoljstvo podjetji s predvidljivostjo gospodarske politike.

Graf 10: Zadovoljstvo s trenutno situacijo posameznih lokacijskih dejavnikov

Skoraj dve tretjini podjetji je s tem kriterijem nezadovoljna. Zgolj malo več kot desetina je zadovoljna s predvidljivostjo gospodarske politike. To niti ne čudi. Podjetja in podjetniki se morajo namreč vsako leto tik pred novim letom pripravljati na zaostrovanje davčne zakonodaje. Tako je bilo že v začetku leta 2023, ko je bila razveljavljena davčna reforma prejšnje vlade ter zaostrena ureditev normirancev. Leta 2024 so se uveljavili t. i. poplavljeni davki. Z začetkom leta 2025 se je ponovno zaostri ureditev normirancev.

Vsaki dve leti se vlada spravi na male podjetnike, ki svojo dejavnost opravljajo kot normiranci. Čeprav primerjava plačanega davka normirancev in podjetnikov, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih odhodkov kaže, da za to ni nobene potrebe:

- Normiranci so leta 2023 ustvarili 2,3 milijarde evrov prihodkov in na to plačali 158 milijonov evrov davkov na dobiček oziroma dohodke iz dejavnosti.

- Navadni s. p. oziroma posamezniki z dejavnostjo so leta 2023 ustvarili 7,3 milijarde evrov prihodkov in plačali 84 milijonov evrov omenjenega davka.

Torej: običajni podjetniki imajo 3,2-krat več prihodkov kot normiranci, a so plačali polovico toliko davka kot normiranci. Še ena primerjava: delež davka od dohodkov iz dejavnosti v prihodkih normirancev pomeni 6,8 odstotka, delež davka pri navadnih s. p. pa je 1,15 odstotka.⁵

Glede na to, da je način obdavčitve z normiranimi odhodki v preteklosti predstavljal preprost, predvidljiv in administrativno nezahteven sistem, ki je omogočal enostavno poslovanje, ocenjujemo, da je nujno, da se ta obnovi tako, da bo za zavezance bolj ugoden. S tem bi se izboljšalo davčno poslovno okolje za pomemben del slovenskega malega gospodarstva, kar bi doprineslo tudi h konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja, za katero nam mednarodni kazalci kažejo, da jo moramo nujno izboljšati.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je poenostaviti poslovno okolje z bolj ugodnimi pogoji za poslovanje manjših podjetnikov v sistemu t. i. normirancev.

2.2 Načela

Predlog zasleduje načelo enostavnosti poslovanja.

2.3 Poglavitne rešitve

Določi se ugodnejša pravila za poslovanje v sistemu t. i. normiranih podjetnikov z bolj življenjsko določenimi pragovi za upoštevanje normiranih odhodkov, deleži upoštevanja odhodkov ter mejami za ohranitev možnosti poslovanja v obliki t. i. normiranca.

Meja za priznavanje normiranih odhodkov se:

- pri polnih normirancih poviša s 60.000 evrov na 110.000 evrov prihodkov,
- pri popoldanskih normirancih poviša s 30.000 evrov nazaj na 50.000 evrov prihodkov.

⁵ <https://www.finance.si/normiranci-vs-navadni-s-p-kdo-ima-vec-prihodkov-kdo-placa-vec-davka-kaj-nadzirajo-inspektorji/a/9026387>

Odstotek upoštevanja normiranih odhodkov:

- Pri polnih normirancih se trenutno normirani odhodki upoštevajo zgolj do 60.000 evrov prihodkov v višini 80 %. S spremembo se določi, da se normirani odhodki upoštevajo:
 - do 70.000 evrov prihodkov v višini 80 %,
 - od 70.000 evrov do 110.000 evrov v višini 40 %,
 - nad 110.000 v višini 0 %.
- Pri popoldanskih normirancih se tako, kot je veljalo pred spremembami obstoječe vlade, ponovno določi enoten odstotek upoštevanja normiranih odhodkov v višini 80 % do 50.000 evrov. (Do sedaj je bilo mogoče 80 % upoštevati le do 12.500 prihodkov. Od 12.500 do 30.000 pa je bil delež zgolj 40 %.)

Tako kot je veljalo pred spremembami obstoječe vlade, se ponovno določi enotno **mejo za izstop iz sistema normiranih odhodkov** pri višini povprečja 150.000 evrov prihodkov zadnjih dveh let. Črta se ureditev, po kateri je bila ta omejitev 60.000 za t. i. polne normirance in 30.000 evrov za t. i. popoldanske normirance. Črta se tudi omejitev v višini 45.000 evrov prihodkov za zavezance, ki v enem izmed dveh zaporednih predhodnih let izpolnjujejo pogoj vključenosti v zavarovanje v enem pa ne. Tako kot je veljalo pred zadnjo novelo Zakona o dohodnini, bo višina 150.000 evrov enotna za vse zavezance.

Pri **nosilcu kmečkega gospodinjstva** se znesek višine prihodkov, ki omogočajo upoštevanje normiranih odhodkov poviša s 60.000 na 110.000 evrov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva. Ponovno se določi meja za izstop iz sistema normiranih odhodkov pri višini povprečja 150.000 evrov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva.

S spremembami se hkrati omogoči večjemu številu podjetnikov poslovanje v sistemu z poenostavljeno obdavčitvijo in zmanjšanimi administrativnimi obremenitvami ter hkrati upošteva, da se z višanjem prihodkov viša tudi davčna obveznost za postopen prehod v sistem ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Spremembe na področju sistema t. i. normiranih odhodkov bi zmanjšale obremenitev zavezancev ter prihodke iz dohodnine za približno okoli 30 mio EUR letno.

Predlog zakona nima drugih finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona za izvajanje ne predvideva porabe sredstev državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.1.1 Avstrija

Avstrija ima možnost uveljavljanja normiranih odhodkov.

V dohodek iz dejavnosti se vključujeta dohodek iz poklicnih in drugih neodvisnih storitev ter dohodek iz trgovanja in poslovanja. Stroški, ki nastanejo v zvezi s pridobivanjem, zagotavljanjem in ohranjanjem obdavčljivega dohodka, se na splošno priznajo kot odbitek pri ugotavljanju davčne osnove.

Poslovni dobiček se lahko izračunava po dveh metodah – po metodi plačane realizacije ali po metodi nastanka poslovnega dogodka. Dobiček se izračunava za obdobje koledarskega leta, davčni zavezanec lahko zaprosi za spremembo davčnega obdobja, ki je različno od koledarskega leta.

Davčni zavezanci se lahko odločijo za uporabo poenostavljene metode plačane realizacije, če izpolnjujejo določene pogoje. Davčni zavezanci, ki jim ni treba voditi poslovnih knjig in jih ne vodijo prostovoljno in katerih prihodki prejšnjega leta ne presegajo 220.000 EUR ter ki pridobivajo prihodke izključno iz trgovanja, poslovanja ali iz poklicnih storitev, lahko ugotavljajo svoje dohodke na podlagi normiranih odhodkov, namesto da bi odšteli dejanske odhodke. Taki odhodki se izračunajo kot odstotek od bruto prihodka in se na splošno gibljejo od 6 % (za dejavnost poučevanja in znanstveno dejavnost) do 12 % (za dohodek iz dejavnosti na splošno), največ pa za 12 % ali 6 % od 220.000 EUR. Poleg normiranih odhodkov lahko upoštevajo tudi dejanske odhodke pri naslednjih kategorijah: stroški prodaje, surovine, stroški polproduktov, plače, stroški obveznih prispevkov za socialna zavarovanja.

5.1.2 Italija

Italija ima možnost uveljavljanja normiranih odhodkov.

Mikro podjetja, ki uporabljajo poenostavljen računovodski sistem, se lahko odločijo za uporabo poenostavljene metode plačane realizacije.

Subjekti, ki izpolnjujejo pogoje:

- poslovni prihodki, zasluženi v preteklem davčnem letu, ne presegajo 65.000 EUR,
- stroški dela v preteklem davčnem letu ne presegajo 20.000 EUR in
- ni zavezanosti za DDV,

lahko ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Znesek prejetih prihodkov se zmanjša za normirane odhodke, določene v odstotku od prihodkov (odstotek se razlikuje glede na dejavnost) ne glede na dejanske odhodke.

Davčna stopnja je 5 % za prvih 5let nove dejavnosti oziroma v vseh drugih primerih 15 %.

5.1.3 Belgija

Belgija ima možnost uveljavljanja normiranih odhodkov za poklicne dejavnosti.

Normirane odhodke ki so priznani pri dohodkih iz zaposlitve, je mogoče uveljaviti tudi pri poklicnih dejavnostih (30 %, do največ 5.040 EUR), in sicer samo za tiste, ki vodijo knjige.

Za druge, ki opravljajo poklicne dejavnosti (ne vodijo poslovnih knjig), se normirani stroški določijo na naslednji način:

Bruto letni prihodek	Delež normiranih odhodkov na presežek prihodkov
do 6.410 EUR	28,7 %
6.411 EUR do 12.730 EUR	10 %
12.731 EUR do 21.190 EUR	5 %
21.191 EUR do 72.367,49 EUR	3 %
nad 72.367,49 EUR	0 %

Najvišji normirani odhodek je 4.430 EUR.

Dejanski stroški, ki presegajo normirani znesek, se lahko odštejejo. Obstajajo omejitve pri nekaterih stroških, na primer za avtomobile in reprezentance.

5.2 PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Zakon ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22, 131/23 – ZORZFS, 104/24, 22/25 – ZZZRO-1 in 40/25 – ZINR) se 48. člen spremeni tako, da se glasi:

»48. člen (davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljajo predpisi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Zavezanec lahko pri ugotavljanju davčne osnove davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priglasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in pod naslednjimi pogoji:

- če v davčnem letu pred tem davčnim letom, njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ne presegajo 50.000 eurov, ali
- če v davčnem letu pred tem davčnim letom njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ne presegajo 110.000 eurov in je bil zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, in ni z drugimi določbami tega člena ali zakonom drugače določeno.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo začel z opravljanjem dejavnosti, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem davčnem letu in v drugem davčnem letu, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta, priglasi upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(5) Za posamezno kmetijsko in dopolnilno dejavnost se sme v okviru kmečkega gospodinjstva kot zavezanec priglasiti en sam nosilec dejavnosti.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec iz drugega odstavka 47. člena tega zakona pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priglasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 110.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo priglasil ugotavljanje davčne osnove po drugem odstavku 47. člena tega zakona, pri ugotavljanju

davčne osnove v prvem in drugem davčnem letu, priglasijo upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(8) Za potrebe določanja višine prihodkov iz tretjega in šestega odstavka tega člena se ne šteje, da je zavezanec na novo začel opravljati dejavnost, če je v 18. mesecih pred priglasitvijo ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov:

1. ponovno začel opravljati dejavnost, če je prenehal opravljati dejavnost v šestih mesecih pred ponovnim začetkom opravljanja dejavnosti;
2. ustanovil družbo, zavod ali primerljivo osebo po tujem pravu;
3. prišlo do preoblikovanja zavezanca s prenosom dela podjetja na družbo, s pridobitvijo lastniškega deleža, ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost, ali
4. začel opravljati dejavnost na podlagi prenosa podjetja ali dela podjetja od druge osebe.

(9) V prihodke po tretjem in šestem odstavku tega člena se štejejo:

1. v primerih iz osmega odstavka tega člena tudi:
 - prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti,
 - prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu,
 - prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja zavezanca, in
 - prihodki osebe, ki je prenesla podjetje ali del podjetja na zavezanca,
 doseženi v obdobju iz tretjega in šestega odstavka tega člena, pri čemer se upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter
2. prihodki iz dejavnosti povezanih oseb, razen če zavezanec dokaže, da glavni ali eden od glavnih razlogov za shemo poslovanja ni izpolnjevanje pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

(10) Za del podjetja po tem členu se šteje celota sredstev in obveznosti, ki je s poslovno organizacijskega vidika sposobna samostojno poslovati.

(11) Zavezanec mora v roku, določenim z zakonom, ki ureja davčni postopek, davčni organ obvestiti o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Obvestilo učinkuje od začetka davčnega leta, za katero je davčni zavezanec obvestil davčni organ.

(12) Zavezanec, ki davčnemu organu predloži obvestilo iz enajstega odstavka tega člena, mora za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(13) Zavezanec mora ugotavljati prihodke iz tretjega ali šestega odstavka tega člena tudi za vsako naslednje davčno leto, za katero želi še naprej ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(14) Ne glede na dvanajsti odstavek tega člena mora zavezanec, čigar povprečje prihodkov iz dejavnosti, ugotovljenih po pravilih o računovodenju, dveh zaporednih predhodnih let presega 150.000 eurov, oziroma zavezanec iz šestega odstavka tega člena, čigar povprečje prihodkov dveh zaporednih predhodnih let presega 150.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva, za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(15) Zavezanec, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, za davčno leto v davčnem obračunu razkrije znesek prihodkov, ugotovljenih po pravilih o

računovodenju, ki so doseženi s posamezno povezano osebo ali z delodajalcem, s katerim je v delovnem razmerju na podlagi pogodbe o zaposlitvi.«.

2. člen

59. člen se spremeni tako, da se glasi:

»59. člen (normirani odhodki)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona se upoštevajo normirani odhodki, če je bil zavezanec v davčnem letu, za katero se ugotavlja davčna osnova, v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, v naslednji višini:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov		
nad	do			
	70.000	80 %		
70.000	110.000	40 %	nad	70.000
110.000		0 %	nad	110.000

(2) Če v davčnem letu, za katero se ugotavlja davčna osnova, zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni bil obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, se pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona upoštevajo normirani odhodki v naslednji višini:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov		
nad	do			
	50.000	80 %		
50.000		0 %	nad	50.000

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se za zavezanca iz šestega odstavka 48. člena tega zakona upoštevajo normirani odhodki v višini 80 % prihodkov, vendar ne več kot 88.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA**3. člen**

(neuporaba posebne ureditve pogojev za izstop iz sistema normiranih odhodkov za leto 2026)

23. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 104/24) se ne uporablja za leto 2026.

4. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2026.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Po zaostritvi sistema normirancev, ki sta ju prinesli prva in druga novela Zakona o dohodnini, ki ju je predlagala vlada Roberta Goloba, predlagamo izboljšavo sistema z bolj življenjsko določenimi pragovi za upoštevanje normiranih odhodkov, deleži upoštevanja ter mejami za ohranitev možnosti poslovanja v obliki t. i. normiranca.

V tretjem odstavku se v prvi alineji znesek višine prihodkov, ki omogočajo upoštevanje normiranih odhodkov, s 30.000 evrov zviša nazaj na 50.000 evrov. V drugi alineji se znesek prihodkov pri t. i. polnih normirancih poviša s 60.000 evrov na 110.000 evrov.

V šestem odstavku se pri nosilcu kmečkega gospodinjstva znesek višine prihodkov, ki omogočajo upoštevanje normiranih odhodkov poviša s 60.000 na 110.000 evrov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva.

V štirinajstem odstavku se ponovno določi enotno mejo za izstop iz sistema normiranih odhodkov pri višini povprečja 150.000 evrov prihodkov zadnjih dveh let (oz. 150.000 evrov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva). Črta se ureditev, po kateri je bila ta omejitev 60.000 za t. i. polne normirance in 30.000 evrov za t. i. popoldanske normirance (zavezance, ki ne izpolnjujejo pogoja zavarovanja). Črta se tudi omejitev v višini 45.000 evrov prihodkov za zavezance, ki v enem izmed dveh zaporednih predhodnih let izpolnjujejo pogoj vključenosti v zavarovanje v enem pa ne. Tako kot je veljalo pred zadnjo novelo Zakona o dohodnini, bo višina dvoletnega povprečja 150.000 evrov enotna za vse zavezance.

K 2. členu

Pri polnih normirancih se trenutno normirani prihodki upoštevajo zgolj do 60.000 evrov prihodkov v višini 80 %. S spremembo se določi, da se normirani odhodki upoštevajo:

- do 70.000 evrov prihodkov v višini 80 %,
- od 70.000 evrov do 110.000 evrov v višini 40 %,
- nad 110.000 v višini 0 %.

Pri popoldanskih normirancih se tako, kot je veljalo pred spremembami obstoječe vlade, ponovno določi enoten odstotek upoštevanja normiranih odhodkov v višini 80 % do 50.000 evrov. (Do sedaj je bilo mogoče 80 % upoštevati le do 12.500 prihodkov. Od 12.500 do 30.000 pa je bil delež zgolj 40 %.)

V tretjem odstavku se določi, da se za zavezanca, ki opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost ter se skupaj s člani kmečkega gospodinjstva odloči za obravnavo dohodkov iz te dejavnosti kot dohodkov iz dejavnosti po ZDoh-2, upoštevajo normirani odhodki v višini največ 88.000 evrov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva. Enotna meja maksimalnih normiranih odhodkov je za te zavezance kljub dvema deležema za upoštevanje normiranih odhodkov (80 % in 40 %) pri polnih normirancih veljala tudi v letih 2023 in 2024. V trenutno veljavni ureditvi se za te

zavezance upoštevajo normirani odhodki največ v višini 48.000 EUR na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva.

K 3. členu

23. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AB) (Uradni list RS, št. 104/24) v prehodnih določbah določa posebno ureditev pogojev za izstop iz sistema normiranih odhodkov za leti 2025 in 2026.

Navedeni člen določa, da mora (ne glede na s takratno novelo spremenjeni štirinajsti odstavek 48. člena zakona) zavezanec iz sistema normirancev izstopiti:

a) za leto 2025: če njegovo povprečje prihodkov iz dejavnosti, ugotovljenih po pravilih o računovodenju, za leti 2023 in 2024 presega 150.000 eurov, oziroma v primeru zavezanca iz šestega odstavka 48. člena zakona, povprečje prihodkov za leti 2023 in 2024 presega 150.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva;

b) za leto 2026: če njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, za leto 2025 presegajo:

– 60.000 eurov in je bil v letu 2025 v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev,

– 30.000 eurov in v letu 2025 v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni bil obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev,

– 60.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva, če je zavezanec iz šestega odstavka 48. člena zakona.

Namen teh prehodnih določb ZDoh-2AB je bil prehod v novo ureditev, kot jo je ZDoh-2AB vnesel v Zakon o dohodnini. Ker se ta ureditev spreminja, ni več potrebe po uporabi teh prehodnih določb. Ker se nova ureditev iz tega zakona začne uporabljati z začetkom leta 2026, se ostrejša ureditev iz prehodnih določb ZDoh-2AB v letu 2026 ne uporablja. Uporabljajo se torej za zavezance ugodnejše določbe, kot jih v Zakon o dohodnini ponovno vnaša ta novela zakona.

K 4. členu

Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, vendar se začne uporabljati šele z novim davčnim letom, s čimer se poenostavlja njegovo uveljavitev, preprečuje nastanek novih administrativnih bremen in morebitnih nejasnosti.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJATA

48. člen (davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljajo predpisi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Zavezanec lahko pri ugotavljanju davčne osnove davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priklasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in pod naslednjimi pogoji:

- če v davčnem letu pred tem davčnim letom, njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ne presegajo 30.000 eurov, ali
- če v davčnem letu pred tem davčnim letom njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ne presegajo 60.000 eurov in je bil zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, in ni z drugimi določbami tega člena ali zakonom drugače določeno.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo začel z opravljanjem dejavnosti, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem davčnem letu in v drugem davčnem letu, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta, priklasi upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(5) Za posamezno kmetijsko in dopolnilno dejavnost se sme v okviru kmečkega gospodinjstva kot zavezanec priklasi en sam nosilec dejavnosti.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec iz drugega odstavka 47. člena tega zakona pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priklasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 60.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo priklasil ugotavljanje davčne osnove po drugem odstavku 47. člena tega zakona, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem in drugem davčnem letu, priklasi upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(8) Za potrebe določanja višine prihodkov iz tretjega in šestega odstavka tega člena se ne šteje, da je zavezanec na novo začel opravljati dejavnost, če je v 18. mesecih pred priklasitvijo ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov:

1. ponovno začel opravljati dejavnost, če je prenehal opravljati dejavnost v šestih mesecih pred ponovnim začetkom opravljanja dejavnosti;
2. ustanovil družbo, zavod ali primerljivo osebo po tujem pravu;
3. prišlo do preoblikovanja zavezanca s prenosom dela podjetja na družbo, s pridobitvijo lastniškega deleža, ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost, ali
4. začel opravljati dejavnost na podlagi prenosa podjetja ali dela podjetja od druge osebe.

(9) V prihodke po tretjem in šestem odstavku tega člena se štejejo:

1. v primerih iz osmega odstavka tega člena tudi:
 - prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti,
 - prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu,

- prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja zavezanca, in
 - prihodki osebe, ki je prenesla podjetje ali del podjetja na zavezanca, doseženi v obdobju iz tretjega in šestega odstavka tega člena, pri čemer se upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter
2. prihodki iz dejavnosti povezanih oseb, razen če zavezanec dokaže, da glavni ali eden od glavnih razlogov za shemo poslovanja ni izpolnjevanje pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

(10) Za del podjetja po tem členu se šteje celota sredstev in obveznosti, ki je s poslovno organizacijskega vidika sposobna samostojno poslovati.

(11) Zavezanec mora v roku, določenim z zakonom, ki ureja davčni postopek, davčni organ obvestiti o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Obvestilo učinkuje od začetka davčnega leta, za katero je davčni zavezanec obvestil davčni organ.

(12) Zavezanec, ki davčnemu organu predloži obvestilo iz enajstega odstavka tega člena, mora za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(13) Zavezanec mora ugotavljati prihodke iz tretjega ali šestega odstavka tega člena tudi za vsako naslednje davčno leto, za katero želi še naprej ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(14) Ne glede na dvanajsti odstavek tega člena mora zavezanec za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, če povprečje prihodkov iz dejavnosti, ugotovljenih po pravilih o računovodenju, dveh zaporednih predhodnih let presega:

- 60.000 eurov in je bil v teh dveh predhodnih letih v posameznem letu v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev,
- 30.000 eurov in v teh dveh predhodnih letih v posameznem letu v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni bil obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev,
- 45.000 eurov in ne izpolnjuje pogojev iz prve in druge alineje tega odstavka,
- 60.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva, če je zavezanec iz šestega odstavka tega člena.

(15) Zavezanec, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, za davčno leto v davčnem obračunu razkrije znesek prihodkov, ugotovljenih po pravilih o računovodenju, ki so doseženi s posamezno povezano osebo ali z delodajalcem, s katerim je v delovnem razmerju na podlagi pogodbe o zaposlitvi.

59. člen (normirani odhodki)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona se upoštevajo normirani odhodki, če je bil zavezanec v davčnem letu, za katero se ugotavlja davčna osnova, v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, v naslednji višini:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov
nad	do	

	60.000	80 %		
60.000		0 %	nad	60.000

(2) Če v davčnem letu, za katero se ugotavlja davčna osnova, zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni bil obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev, se pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona upoštevajo normirani odhodki v naslednji višini:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov		
nad	do			
	12.500	80 %		
12.500	30.000	40 %	nad	12.500
30.000		0 %	nad	30.000

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se za zavezanca iz šestega odstavka 48. člena tega zakona upoštevajo normirani odhodki v višini 80 % prihodkov, vendar ne več kot 48.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva.